

Bevarandeplan Natura 2000: Gnäggen SE0710143

Foto: Oskar Norrgrann.

Namn:	Gnäggen
Områdeskod:	SE0710143
Områdestyp:	SCI 2005-01 SAC 2011-03
Area:	28,5 hektar
Skyddsform:	Naturresevat
Kommun:	Kramfors
Tillsynsmyndighet:	Länsstyrelsen Västernorrland
Ägarförhållanden:	Statens fastighetsverk
Uppdaterad:	2024-01
Diarienummer:	511-963-2024

Innehållsförteckning

Natura 2000	3
Bevarandeplan	3
Tillståndsplikt	3
Grunder för utpekande av Natura 2000-området	4
Ingående naturtyper och arter i området Gnäggen.....	4
Bevarandesyfte	5
Bevarandemål	6
Bevarandemål för ingående naturtyper och arter.....	6
Områdesbeskrivning	7
Rödlistade arter.....	7
Ekologiska förutsättningar	9
För området i dess helhet.....	9
För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet	9
Hotbild	11
Hotbild mot ingående naturtyper	11
Bevarandeåtgärder	13
Områdesskydd och artskydd.....	13
Skötsel och förvaltning.....	13
Bevarandestatus	14
Bevarandestatus för ingående naturtyper och arter.....	14
Uppföljning	15
Kartor och kartverktyg	16
Referenser och information	18
Bilaga – förklaringar av begrepp	19

Natura 2000

Natura 2000 heter det ekologiska nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) och Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till ett långsiktigt bevarande av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Genom att upprätta Natura 2000-områden bevaras värdefulla livsmiljöer och risken för utrotning av vilda växter och djur reduceras. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att utpekade naturtyper och arter enligt naturvårdsdirektiven har en gynnsam bevarandestatus, det vill säga, att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Genom 15–17 §§ Förordningen (1998:1252) om områdesskydd har EU-direktiven implementerats i svensk lagstiftning. Som en vägledning vid arbetet med att bevara naturvärden i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen behandlar områdets utpekade naturtyper och arter som finns upptagna i art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet. En viktig del är formuleringen av bevarandesyfte och bevarandemål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka bevarandeåtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot. Bevarandesyftet utgår från 17§ Förordningen om områdesskydd som anger att länsstyrelserna ska upprätta beskrivningar av syftet samt de naturtyper och arter för vilka gynnsam bevarandestatus ska upprätthållas eller återställas. Bevarandeplanen är dels en informationskälla för berörda aktörer och allmänheten om området och dess ingående naturvärden, dels ett vägledande dokument för att underlätta bedömningar och prövningar som avses i 7 kap. 28a-29 §§ miljöbalken. För förklaringar av återkommande begrepp i bevarandeplanen, se [Bilaga](#).

Tillståndsplikt

För att naturvärden inte ska skadas krävs det särskilt tillstånd för verksamheter och åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön och bevarandevärden i ett Natura 2000-område. Detta regleras i 7 kap. 27–29 §§ miljöbalken och gäller även för verksamheter och åtgärder utanför ett Natura 2000-område om dessa anses kunna påverka naturmiljön och arter inom Natura 2000-området. För att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver verksamhetsutövaren samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Tillståndsprövningar ska utgå från hur verksamheten eller åtgärden påverkar områdets bevarandemål och möjligheten för området att uppnå bevarandesyftet. Eftersom området även är naturreservat kan det krävas en dispens från naturreservatets föreskrifter för åtgärder som ska genomföras inom naturreservatet. För mer information, läs på Länsstyrelsens hemsida eller kontakta en handläggare.

Grunder för utpekande av Natura 2000-området

Ingående naturtyper och arter i området Gnäggen

Gnäggen är utpekat att ingå i Natura 2000-nätverket enligt art- och habitatdirektivet på grund av att det inom området förekommer ingående naturtyper och arter (tabell 1 och 2).

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet.

Naturtyp	EU-Kod	Areal (hektar)	Andel (procent)
Skär och små öar i Östersjön	1620	4,7	16,5

* = Prioriterad naturtyp.

Tabell 2. Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet.

Art	EU-Kod	Vetenskapligt namn
Gråsäl	1364	Halichoerus grypus

En naturtypskarta över naturtypernas utbredning inom området finns att tillgå längst bak i dokumentet, se avsnitt [Kartor och kartverktyg](#).

Bevarandesyfte

Natura 2000-området Gnäggen är ett mindre skär som är en värdefull livsmiljö för fågelfaunan och för arter som lever i marina miljöer. Det främsta bevarandesyftet är att säkerställa en gynnsam och hållbar bevarandestatus för områdets ingående naturtyper och arter:

- 1620 Skär och små öar i Östersjön
- 1364 Gråsäl

Gnäggen är skyddat som naturreservat enligt svensk lagstiftning. Bevarandesyftet ska uppnås och bibehållas genom fri utveckling efter naturligt förekommande processer. Vidare ska de arter som är utpekade enligt art- och habitatdirektivet ha en gynnsam bevarandestatus, vilket innebär att de långsiktigt ska finnas kvar i området i hållbar omfattning.

För mer information om skötsel av området, se avsnitt [Bevarandeåtgärder](#).

Bevarandemål

Övergripande bevarandemål för områdets ingående naturtyper och arter är följande:

- Arealen för respektive naturtyp ska bibehållas.
- Området ska fortsatt vara opåverkat av mänskliga aktiviteter/exploatering.
- Populationer för typiska arter för ingående naturtyper ska inte minska.
- Området ska ha en fortsatt rik fågelfauna.
- Utpekade arter enligt art-och habitatdirektivet ska ha gynnsam bevarandestatus.

Bevarandemål för ingående naturtyper och arter

I tabell 3 och 4 finns en sammanställning för ingående naturtyper och arter av de bevarandemål som anger det tillstånd som bör råda i det enskilda området för att optimera områdets bidrag till uppnåendet av gynnsam bevarandestatus på nationell, biogeografisk eller EU-nivå.

Tabell 3. Bevarandemål för områdets ingående naturtyper.

1620 Skär och små öar i Östersjön
<ul style="list-style-type: none">➤ Naturtypen bibehålls i minst 4,69 hektar.➤ Området ska fortsatt vara opåverkat av mänskliga aktiviteter/exploatering.➤ Typiska arter för naturtypen, till exempel sillgrissla och tordmule ska inte ha minskande populationer.➤ Området ska långsiktigt ha en fortsatt rik fågelfauna med många häckande fågelarter.

Tabell 4. Bevarandemål för områdets ingående arter.

1364 Gråsäl
<ul style="list-style-type: none">➤ Artens livsmiljö inom området ska bibehållas.➤ Förutsättningar ska finnas för att arten årligen ska kunna uppehålla sig och födosöka inom eller i anslutning till området.

Områdesbeskrivning

Gnäggen är sedan 1700-talet en känd fågelö belägen söder om Ulvöarna. Skäret karaktäriseras av kala och renspolade diabashällar med småväxta spridda exemplar av rönn, asp och sälg i klippskrevorna. I övrigt är växtligheten sparsam med kartlavar, enstaka hallonbuskar, mjölkört, groblad, fetknopp, ängssyra samt ett par arter av ormbunkar. I havet runt ön finns artrika och opåverkade marina värden. Här förekommer bland annat brunalger som trådslick/molnslick och ishavstofs. Andra vanligt förekommande algarter är ullsläke, rödris och kräkel. Blåstång återfinns ned till 9 meters djup. Blåmusslor förekommer främst i de sydöstra delarna och i sydväst finns bottnar med höga tätheter av vitmärla. Alla dessa arter är typiska för norra delen av Bottenhavet.

Området är även skyddat som naturreservat sedan år 1970 och omfattar hela ön samt havet 200 meter ut. Gnäggen har en rik fågelfauna och här häckar bland annat arterna tordmule, sillgrissla och tobisgrissla. Förekomsten av tordmule har varit känd sedan 1800-talet och mellan åren 2011–2022 har det i medeltal häckat cirka 560 par på ön. För sillgrisslan ligger antal häckande par runt under samma period på cirka 70 par varje år. Tobisgrisslan har legat mellan 10–37 antal häckande par de senaste 20 åren. Under 2021 noterades dock 81 antal par vid den nationella övervakningen av kustfåglar. Utöver dessa häckar fågelarter som småskrake, storskrake och storskarv. Även rödlistade arter förekommer häckande på ön såsom den starkt hotade arten roskarl, liksom havstrut, svärta och drillsnäppa. Enligt reservatsföreskrifterna från 1970 är det förbjudet att vistas närmare ön än 200 meter under perioden 15 april – 1 september. Det är också förbjudet året runt att landstiga på ön utan länsstyrelsens tillstånd.

Skärets hällar är också en viktig uppehållsplats för gråsäl, en art som är utpekad för ön enligt art- och habitatdirektivet. Gnäggen är en av de platser i länet där flest antal gråsäl uppehåller sig under pälsbytesperioden. Under perioden 2016–2020, i slutet av maj, har det som mest noterats cirka 170 gråsäl.

Rödlistade arter

I delar av området förekommer ett flertal rödlistade arter och arter som signalerar höga naturvärden men som inte är utpekade i art- och habitatdirektivet. I tabellen nedan visas en sammanfattning av observerade artförekomster. Flera av dessa är också typiska arter för naturtypen Skär och små öar i Östersjön (1620) och utgör en av bedömningsgrunderna för naturtypens bevarandestatus.

Rödlistekategorier definieras enligt SLU Artdatabankens rödlista år 2020: LC = Livskraftig, DD = Kunskapsbrist, NT = Nära hotad, VU = sårbar, EN = Starkt hotad, CR = Akut hotad, RE = Nationellt utdöd.

Tabell 3. Förekomst av rödlistade arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.

Art	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori
Roskarl	<i>Arenaria interpres</i>	EN
Havstrut	<i>Larus marinus</i>	VU
Svärta	<i>Melanitta fusca</i>	VU
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	VU
Kustlabb	<i>Stercorarius parasiticus</i>	NT
Tobisgrissla	<i>Cepphus grylle</i>	NT
Drillsnäppa	<i>Actitis hypoleucos</i>	NT

Ekologiska förutsättningar

För området i dess helhet

Skäret Gnäggen är en betydelsefull häckningsplats för många fågelarter och för marinlevande arter och har förutsättning att vara det så länge inte området påverkas av mänskliga aktiviteter, störningar eller exploatering.

Vidare bidrar förvaltning- och skötselåtgärder som är specifikt framtagna för området till att skapa förutsättningar för gynnsam bevarandestatus av området. Den övergripande skötseln för Gnäggen är fri utveckling som följd av naturligt förekommande processer, vilket ger ingående naturtyper och arter förutsättningar för en gynnsam bevarandestatus.

Avsnittet nedan beskriver områdets ingående naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt vilka ekologiska förutsättningar som är nödvändiga för en gynnsam bevarandestatus för varje enskild naturtyp och art. Avsnittet kan vara en vägledning vid arbetet med att bevara naturvärden i området.

För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

1620 Skär och små öar i Östersjön

Naturtypen innefattar grupper av eller enstaka mindre öar och skär i Östersjön. Anslutande undervattensvegetation ingår i naturtypen ner till de fastsittande makrovegetationens nedersta djuputbredningsgräns. Öarna utgörs av urberg eller morän och det exponerade läget gör att naturtypen i regel är trädlös med kala bergytter. I norra delarna av Östersjön medför landhöjningen succession av många olika vegetationstyper och mindre enstaka träd kan förekomma. Landvegetationen består av arter som är anpassade till torka, saltpåverkan, vindexponering samt frånvaro av egentlig jordmån. Lavfloran är artrik och särpräglad och i tillfälliga eller permanenta hållkar förekommer speciellt anpassade växt- och djursamhällen. Karaktärsarter för naturtypen på land är exempelvis gräslök, strandkvanne, gul fetknopp, klibblim, malört och styvmorsviol. I hållkaren trivs tarmtång, krypven och andmat. I havet kring öarna förekommer exempelvis grönslick, snärjtång, blåstång, stenhinna, blåmusslor, havstulpaner och mossdjur. Genom att öarna utgör viktiga häckningsplatser för fåglar är vegetationen på vissa öar starkt påverkade av kvävet från fågelspillning. Öarna utgör även uppehållsplatser för sälar.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Naturlig zonerings av vegetationen beroende på substrat och topografi.
- Naturliga effekter av isens rörelser.
- Naturlig näringstillförsel och påverkan orsakad av spillning från häckande fåglar.
- Förekomst av sälar.
- God vattenkvalitet. Ingen övergödning, så att bestånd av brun- och rödalger hålls intakta och inte minskar i utbredning.
- Förekomsten av typiska arter för naturtypen minskar inte.

- Främmande arter ska ej inverka negativt på den naturliga artsammansättningen och variationen av arter genom ändrade konkurrensförhållanden och/eller smittspridning.

1364 Gråsäl

Gråsälen är havslevande och kan röra sig över så stora arealer som 10 000 kvadratkilometer eller mer, därav kan gråsälen således förflytta sig mellan kusterna från ett år till ett annat. I Östersjön föder gråsälshonan sin kut i månadsskiftet februari-mars. Många gråsälskutar föds på isen i Bottenviken, Norra Kvarken eller finska viken, men en del föds också på land i Stockholms skärgård, Åland eller i Estland. Ungarna diar i cirka 3 veckor. Huvudfödan för vuxna individer är fisk, både stimfisk och bottenlevande fisk, som strömming, tånglake och flundror men också lax, sik och torsk konsumeras. Unga individer intar också kräftdjur, musslor och snäckor. Födointaget är som högst under senhösten då sälarna bygger upp sitt späcklager inför vintern. Pälsömsningen sker i maj-juni och då söker sig sälarna i stor utsträckning till traditionellt utnyttjade tillhåll där de ligger på skär, öar och kobbar.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Platser och tillhåll som är viktiga för gråsäl bevaras och att mänskliga aktiviteter inte stör eller förstör livsmiljöerna.
- Att det finns tillräckligt med födoresurser såsom fisk och kräftdjur.
- Den marina miljön är av god kvalitet, där miljögifter och fiskeredskap eller andra mänskliga aktiviteter inte påverkar artens förekomst och utbredning.
- Utveckling av fiskemetoder som minskar bifångst av gråsäl.

Hotbild

Hotbilden är en utvärdering av de hot som finns mot de ingående naturtyperna, arterna och för Natura 2000-området som helhet. De allvarligaste hoten är sådana som förstör eller allvarligt skadar miljöer, funktioner och strukturer i området. Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär, till exempel klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. I övervakningsarbetet är det viktigt att i mån av resurser redovisa hur de globala problemen utvecklas på såväl objekts- som länsnivå. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-område ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Övergripande hotbilder för områdets ingående naturtyper och arter är följande:

- Olika former av störningar och förstörelse i form av mänskliga aktiviteter och/eller exploatering.
- Förändringar av livsmiljöer för typiska arter som påverkar deras utbredning och förekomst.
- Utsläpp av miljögifter, kemikalier och olja.

Gnäggen är skyddat som naturreservat enligt svensk lagstiftning vilket innebär att det i reservatsbeslutet finns föreskrifter som hindrar verksamheter och åtgärder inom naturreservatet som kan skada naturmiljön.

Hotbild mot ingående naturtyper

Verksamheter och faktorer som kan tänkas påverka Natura 2000-områdets naturtyper och arter negativt visas nedan i tabell 4 och 5.

Tabell 4. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets naturtyper negativt.

1620 Skär och små öar i Östersjön
<ul style="list-style-type: none">➤ Övergödning, vilket kan resultera i minskat siktdjup, förändrad algzonering samt påväxt av fintrådiga grönalger på brunalger. Övergödningen resulterar även i syrebrist på bottnar och påverkar vattenlevande organismer negativt.➤ Utsläpp av kemikalier, miljögifter och olja.➤ Slitage och störningar på djurlivet av det rörliga friluftslivet.➤ Förekomst av mink eller andra arter som på ett betydande sätt orsakar störningar på naturtypens naturliga flora och fauna. Främmande arter kan också påverka artsammansättningen, konkurrensförhållanden samt sprida smitta.

Tabell 5. Verksamheter och faktorer som kan påverka Natura 2000-områdets arter negativt.

1364 Gråsäl
<ul style="list-style-type: none">➤ Brist på födoresurser som fisk och mollusker.➤ Störningar eller förstörelse av habitat och samlingsplatser, liksom störning av sälar med ungar under våren.➤ Utsläpp av miljögifter. Sjukdomsskador orsakade av miljögifter ger nedsatt immunförsvar och ökar risken för patogener som bland annat kan ge dödliga magsår hos gråsäl.➤ Introduktion av främmande arter i livsmiljön som kan påverka konkurrensförhållanden och sprida smitta.➤ Fiske, där gråsäl är bifångst och drunknar i fiskeredskapen.

Bevarandeåtgärder

Områdesskydd och artskydd

Gnäggen är skyddat som naturreservat enligt svensk lagstiftning och anses därför inneha det rättsliga skydd som kan tänkas behövas. Vidare regleras utpekade arter enligt Artskyddsförordningen (2007:845), Jaktlagen (1987:259) och Jaktförordningen (1987:905). Jaktlagstiftningens och miljöbalkens regelverk gäller parallellt. Det betyder att man kan behöva tillstånd enligt båda lagstiftningarna. Normalt sett krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för jakt på en art som är grund för utpekandet av ett Natura 2000-område om det inte är uppenbart att artens bevarandestatus inte kan påverkas. Eftersom Gnäggen även är skyddat som naturreservat och jakt är förbjudet enligt reservatsföreskrifterna så krävs även en dispens från reservatsföreskrifterna för att till exempel få jaga mink eller andra främmande arter.

Skötsel och förvaltning

Området lämnas för fri utveckling efter naturligt förekommande processer. En sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 6.

Tabell 6. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder.

Skötselåtgärd	Tidpunkt	Prioritet
Fri utveckling	Tills vidare	1

Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området Gnäggen i sin helhet bedöms i dagsläget vara gynnsam då området är opåverkat av mänskliga aktiviteter och exploatering. Området anses ha förutsättningar att kunna bibehålla god bevarandestatus långsiktigt då området är skyddat som naturreservat vilket ger rättsligt skydd och försvårar exempelvis olika former av exploateringsverksamheter inom områdets gränser.

Observera att området är otillräckligt undersökt, varför bevarandestatusen med säkerhet inte kan fastställas.

Bevarandestatus för ingående naturtyper och arter

1620 Skär och små öar i Östersjön

Naturtypen bedöms i dagsläget ha gynnsam bevarandestatus i och med att området är opåverkat av mänskliga aktiviteter och exploatering. Det formella områdesskydd som inrättats främjar till att bevara naturtypen och dess typiska arter.

1364 Gråsäl

Bevarandestatus för ingående art kan inte bedömas på områdesnivå. Det formella områdesskydd som inrättats främjar till att bevara artens förekomst och utbredning. I rapporteringen av bevarandestatus till EU för åren 2013–2018 som gjordes 2019 bedömdes gråsäl ha en gynnsam bevarandestatus och positiv trend nationellt sett.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter sker enligt Naturvårdsverket riktlinjer för uppföljning av skyddade områden och är beskrivna i regionala uppföljningsplaner på Naturvårdsverkets hemsida. Områdesvis uppföljning kommer att ske inom ett enskilt Natura 2000-område ifall det finns faktorer som där behöver följas upp särskilt och som inte fångas upp av den regionala uppföljningsplanen. Utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter sker på biogeografisk nivå, för Västernorrlands län den boreala regionen. Fågelfaunan på Gnäggen bör i framtiden fortsatt följas genom regelbundna inventeringar.

Kartor och kartverktyg

Nedan finns en naturtypskarta och en mindre översiktskarta som visar Natura 2000-områdets belägenhet. Naturtypskartan visar de ingående naturtypernas utbredning i området.

Resterande tomma arealer inom Natura 2000-områdets gränser uppfyller i dagsläget inte kriterierna för någon av de naturtyper som ingår i art- och habitatdirektivet.

Aktuell information om naturtypers utbredning och arter inom enskilda Natura 2000-områden går att hitta med hjälp av kartverktyget **Skyddad natur** som finns på Naturvårdsverkets hemsida. Observera att det är naturtypernas utbredning och förekomst i verkligheten som gäller vid en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Det innebär att både rapporterad areal och det som framgår av naturanaturtypskartan (NNK) kan behöva säkerställas med ytterligare uppgifter, till exempel genom fältinventeringar.

Naturtypskarta och översiktskarta över Natura 2000-området Gnäggen.

© Länsstyrelsen Västernorrland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Referenser och information

Art- och habitatdirektivet. Rådets direktiv 92/43/EEG an den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007

Fågeldirektivet. Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, officiell svensk översättning.

Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. (SFS 1998:1252). Klimat- och näringslivsdepartementet. Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

Länsstyrelsen Västernorrland. (1970). Gnäggen naturreservat, beslut och skötselplan. Västernorrland | Länsstyrelsen Västernorrland (lansstyrelsen.se)

Länsstyrelsen. (2020). Underlag för marina bevarandeplaner i Västernorrland – Områdesbeskrivningar, bevarandevärden, bevarandemål och hot. Rapport 2020:7. Länsstyrelsen Västernorrland.

Miljöbalk (SFS 1998:808). Klimat- och näringslivsdepartementet. Miljöbalk (1998:808) | Sveriges riksdag (riksdagen.se).

Naturvårdsverket. (2017). Förutsättningar för provningar och tillsyn i Natura 2000-områden. Utgåva 1, 2017:1.

Naturvårdsverket. (2020). Sveriges arter och naturtyper i EU:s art- och habitatdirektiv – resultat från rapportering 2019 till EU av bevarandestatus 2013–2018.

SLU Artdatabanken. (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

För mer information om Natura 2000:

Naturvårdsverkets hemsida: Naturvårdsverket (naturvardsverket.se)

Naturtypskarta kartverktyg: Skyddad natur (naturvardsverket.se)

För mer information eller vid frågor, besök Länsstyrelsen Västernorrlands hemsida eller kontakta en handläggare.

Bilaga - förklaringar av begrepp

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till ett långsiktigt bevarande av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa **gynnsam**

bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv. För de enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa **gynnsam bevarandestatus** för de ingående naturtyper och arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Bevarandemål

Bevarandemålen som sätts för varje utpekad naturtyp och art beskriver vad bevarandesyftet innebär i praktiken. Bevarandemålen ska beskriva vad en gynnsam bevarandestatus innebär för varje naturtyp eller art. Bevarandemålen ska sättas utifrån aktuell bevarandestatus för varje naturtyp och art. Föreligger god bevarandestatus sätts bevarandemålen så att bevarandestatusen kan upprätthållas i området.

Bevarandestatus

Bevarandestatusen kan bedömas som gynnsam, otillfredsställande eller dålig.

Bevarandestatusen för en naturtyp eller art bestäms av de faktorer som negativt påverkar en naturtyp eller art på lång sikt. Med påverkan avses faktorer som långsiktigt kan förändra naturtypens utbredning, funktion, strukturer eller typiska arters förekomst i naturtypen. För arter avses faktorer som långsiktigt påverkar artens utbredning och storleken hos dess populationer. En gynnsam bevarandestatus för naturtyper innebär att dess utbredningsområde är stabila eller ökande, att dess nödvändiga strukturer och funktioner finns kvar på lång sikt och att naturtypens typiska arters förekomst är gynnsam. En gynnsam bevarandestatus för arter innebär att det finns tillräckligt med areal med lämplig livsmiljö för att artens populationer ska bibehållas på lång sikt och att artens utbredning och dess populationer inte minskar och sannolikt inte kommer minska inom en överskådlig framtid.

EU-koder

Varje Natura 2000-område får en unik områdeskod, dessutom har samtliga arter och naturtyper som ingår i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv en egen kod. Förteckning över koder för ingående naturtyper och arter finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Typisk art

En typisk art i en naturtyp fungerar som en indikator, deras förekomst indikerar en gynnsam bevarandestatus hos naturtypen eftersom typiska arter reagerar relativt tidigt på förändringar i sitt habitat.